

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

2. Quotuplex sit censura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

tionem tolli debet, cum primum peccator emendatus est: at depositio, degradatio & irregularitas tolli debent per dispensationem, quippe quæ simpliciter & inviolabiliter lata est.

Nunquam feratur censura propriè dicta, propter peccatum merè præteritum, sed propter illud, quod tractum successuum habet.

Depositio, & degradatio non incuruntur ante iudicis sententiam, quia sunt pœnæ grauissimæ, & quæ non statim auferuntur, tametsi delinqüens emendatus sit.

Irregularitas etiam ante sententiam incurritur ob reuerentiam Sacramenti.

C A P . II.

Quotuplex sit Censura.

TRes tantum sunt Censuræ; Excommunicatio, Suspensio, Interdictum; quia in iure Canonico solum 3. numerantur,

Concessa alicui facultas absoluendi à Censura, non extenditur ad irregularitates, quæ per dispensationem tolluntur.

Irregularitas & Cessatio à diuinis nō sunt Censuræ.

Censura alia est à iure lata, & alia ab homine, (iudice:) Hæc extinguitur morte ferentis, aut depositione eius, illa non.

Censura ab homine aut fertur per generalem sententiam; aut perspecialem in certam personam.

Censura alia est latæ sententiæ à iure, sic dicta, quia eam reus statim ipso facto incurrit, sine alia Iudicis sententia, trahitque secum executionem: Alia censura est ferendæ sententiæ per Iudicem, quæ

L 3 non

non ipso facto seu delicto; sed, sicuti aliae poenae per iudicis sententiam infligi debet.

Censuram latæ sententiæ iudicant verba illa; Excommunicamus, anathematizamus, suspendimus, excommunicationi subiaceat, prohibemus sub Excommunicatione ipso facto incurrenda.

Excommunicatio ferendæ sententiæ his verbis significatur; Qui hoc fecerit, excommunicetur, prohibemus poena Excommunicationis.

Si verba ambigua, potius iudicari debet Censura sententiæ ferendæ, quam latæ, iuxta reg. 49. in 6. *pœnius benignior facienda est interpretatio, exempli gratiæ excommunicatus sit, anathema sit.*

C A P . III.

Quis Censuram ferre posse?

1. **O**Mnis & solus Prælatus Ecclesiasticus censura ferre potest in subditos, quam facultatem Clerico alteri delegare non prohibetur. Ratio Concunctionis est, quia omnis potestas Ecclesiastica fori eterni ordinatur ad Christianam disciplinam servandam per leges, præcepta, sententias: hæc autem potestas infirma & inermis foret, nisi contumaces propositis poenis ac censuris coercere & ad obedientiam compellere possit.

2. **L**aicis & Clericis coniugatis, dum in Coniugio vivunt, itemq; bigamis committi non potest factas censuras ferendi, etiamsi seruant Ecclesiaz, tamen jurisdictionis non sunt capaces. Ratio, quia Laici Ecclesiastica negotia tractare non debent. c. decernimus, deinde diciis. Censuræ a. ad Ecclesiasticam & spiritualia clauium potestatem pertinent. Potest tamen potestas talis committi tum prædictis ex plenitudine potestatis Papalis.